

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după învoială

Partea oficială.

PASTORALĂ DE SFINTELE SĂRBĂTORI ALE ÎNVIERII DOMNULUI 1927.

Venerați Frați și Prealubiți Fii!

Hristos a înviat. Sfânta cântare de biruință, izvorâtă din sufletul fericit al creștinului, străbate din nou întreg rotogolul pământului, dela o margine la alta. Peste nouăsprezece veacuri florul vieții atinge sufletul, ce prin credință împărtășește biruința Celui restignit pe cruce, pentru mântuirea lumii. Preamărita „Înviere“ de a treia zi din morți, strălucita biruință a Domnului Isus asupra morții, este biruința credinciosului ce rostește: Cred Doamne și Mărturisesc. Pentru că Domnul pentru noi „s'a răstignit sub Ponțiu Pilat și a pățimit și s'a îngropat și a înviat a treia zi după Scripturi“. Pentru noi. Biruința Lui este biruința noastră. Învierea și viața Lui, învierea și viața noastră, căci pentru noi și pentru a noastră mântuire s'a îngropat și a înviat a treia zi. El, Domnul, este învierea și viața noastră. Isus ne-o spune în Sfânta Evanghelie a sa: „*Eu sunt învierea și viața. Cel ce crede întru mine de va și muri, viu va fi*“¹⁾. „*Și tot cel ce este viu și crede întru mine, nu va muri în veac*“²⁾ Și iarăș: „*Cela ce crede întru mine, are viață veșnică*“³⁾. Are viață veșnică, cel ce crede. Prin credință împărtășim nădejdea vieții. Împărtășim viața Dom-

nului nostru. Împărtășim biruința Domnului. Fericiciți, atinși de fiorul vieții veșnice, prin nădejdea credinții, ce o purtăm în suflete, biruitori cântăm cântarea de biruință: „*Hristos a înviat*“.

Pentru aceasta este scumpă credința. Cel mai mare bun pe lume, cea mai sfântă comoară. Darul lui Dumnezeu, darul credinții. „Fără de credință este cu neputință a plăcea lui Dumnezeu“ ne spune apostolul neamurilor. „Celui ce crede toate îi sunt cu putință“ zice Domnul. Bine plăcuți înaintea feței sale sfinte și acoperiți de puterea darului său suntem prin acest dar al credinței.

„Doamne întărește-ne credința!“⁴⁾ să zicem cu apostolii Domnului. „Doamne, ajută necredinții mele“⁵⁾, să ne rugăm cu părintele din Evanghelie, care cerșia mila vlndecării fiului său greu bolnav.

Lămurește, Doamne, izvorul fericirii sufletului nostru, credința, întru care avem nădejdea vieții de veci și fericirea, întru aceasta viață atât de sbuciumată.

Credința are făgăduința vieții veșnice, ea este sufletul de viață dătător și aici pe pământ.

¹⁾ Io. XI, 25.

²⁾ Io. XI, 26

³⁾ Io. VI, 47.

⁴⁾ Luca 17. 5.

⁵⁾ Mat. IX. 23.

„Dreptul din credință va fi viu“⁶⁾ mărturisește sfântul apostol Pavel.

Credința nu este un cuvânt. Credința este viața creștinului. Prin credință ne împreunăăm cu Hristos, prin credință împărtășim viața Domnului și vredniciile lui. Urmând cu credință calea arătată de Domnul și plinind voința Lui sfântă, întrăm întru moștenirea vieții de veci. „Dacă vrei să întri la viață, ține poruncile“⁷⁾, ne spune Domnul. Căci porunca lui Dumnezeu viața veșnică este. „Cuvintele mele suflet sunt și viață“⁸⁾.

Credința noastră creștinească trebuie să străbată toate gândurile, toate vorbele și toate faptele noastre. Așa trebuie să trăim cu Hristos și întru dânsul, ca să putem mărturisi cu apostolul: „Trăesc eu, dar nici nu mai trăiesc eu, ci trăiește Hristos întru mine“. Viața noastră întreagă trebuie să fie în-suflețită de cuvântul Domnului, de voința dumnezeiască, descoperită în sfânta Evanghelie a sa. Dacă împreună cu Domnul vom trăi aici pe pământ, împreună vom fi întru mărirea Tatălui: „Dacă împreună vom pătimi, împreună ne vom și preamări“.

Legătura vieții cu Dumnezeu este credința lui Hristos, revărsată ca cel mai scump dar alui Dumnezeu în sufletul creștinului. Să păstrăm curată și neprihănită aceasta sfântă legătură cu Domnul și Dumnezeu nostru, să păzim comoara credinței în suflet neatinsă, să ne deșteptăm la viața adevărat creștinească, trăindu-o amăsurat credinței, ce o purtăm în suflet. Faptele vieții noastre vor dovedi viața credinții sufletului nostru. „Căci Credința fără de fapte este moartă“. „Nu tot cel ce-mi zice Doamne, Doamne, va intra întru împărăția ceriurilor, ci acela ce face voia Tatălui meu care este în ceriuri“⁹⁾.

Voia Tatălui. Cine face voia Tatălui, care este în ceriuri? Priviți în lu-

mea largă și vedeți, a cui voință stăpânește viața călătorilor din această vale a plângerilor. Ce voință îndreaptă gândurile și sfaturile oamenilor, pașii lor și lucrurile lor? Voința lui Dumnezeu este ceea ce hulesc și batjocoresc? Voința lui Dumnezeu este pizma și răutatea, ura și nedreptatea? Necurăția sufletului și a trupului? Și toate lucrurile întunecului?

Ce sunt rătăcirile fiilor împărăției lui Dumnezeu? Nu, acestea nu sunt cărările lui Dumnezeu, nu este calea arătată de Domnul Isus, nu este voia Tatălui, celui din ceriuri, acărui poruncă, ne spune Domnul, că este viața veșnică. Oamenii au apucat pe căile întunecului și a pierzării. S'a întunecat lumina credinții și s'a răcit focul dragostei creștinești. S'a părăsit calea voinții lui Dumnezeu și tot trupul a apucat pe calea voinții sale. Dragostea lui Dumnezeu ne-a făcut frați. Domnul însuși a devenit fratele nostru și noi ne urăm unii pe alții. Domnul s'a dat pe sine jertfă de izbăvire și preț de iertare și noi ne judecăm fără cruțare și fără iertare. Departe rătăcim dela voia Tatălui care este în ceriuri, întru voia inimii noastre, acărei sfârșit este pierzarea.

Dar, Domnul Hristos „pentru noi și pentru a noastră mântuire a pătimit și s'a îngropat și a înviat a treia zi“. Mormântul Domnului s'a făcut izvorul vieții noastre. Invierea Domnului, învierea noastră.

Astăzi cântarea de biruință „Hristos a înviat“ ne cheamă cu stăruință la viață nouă, la viață creștinească, la plinirea voinții dumnezeiești, la sfințirea sufletelor. La învierea sufletească. „Aceasta este voința lui Dumnezeu, sfințirea voastră“¹⁰⁾.

Tuturor ne grăiește sfântul apostol Pavel în epistola sa către Efeseni. „Deșteaptă-te cel ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos“¹¹⁾. „Ca fiii luminei să um-

⁶⁾ Rom. I. 17.

⁷⁾ Mat. XIX. 17.

⁸⁾ Io. VI. 6.

⁹⁾ Io. VII. 21.

¹⁰⁾ I. Thes. IV. 3.

¹¹⁾ V. 14.

blați, că roada Spiritului este întru toată bunătațea și dreptatea și adevărul, cercând ce este bineplăcut Domnului¹³⁾.

Aceasta să căutăm, ce este bineplăcut Domnului și aceasta să o plinim și vom avea viață. Și tot cu apostolul vă spun: „Nu vă amestecați cu faptele cele fără de roadă ale întunerecului.¹⁴⁾ Că erați oarecând întuneric, iară acum sunteți lumină în Domnul¹⁵⁾. Lumină suntem prin credința, ce o purtăm în suflet. Ca fiii luminei să viețuim săvârșind binele și grăind adevărul întru toate plinind voia Tatălui, care este în ceriuri. „Socotiți drept aceea, cum să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți.¹⁶⁾ Răscumpărând zilele că rele sunt¹⁷⁾. Iată învățătura apostolului; să o urmăm. Zilele rele sunt. Umblați dară cu pază plinind voia Domnului. In casele și familiile voastre, în satele și 'n adunările voastre o voință să domnească și aceasta să fie voința lui Dumnezeu.

Această voință plinită va fi izvor de binecuvântare de bună înțelegere și pace întru voi. Rodnică și binecuvântată va fi munca și osteneala voastră, dacă sfaturile și cărările voastre se vor îndrepta după lumina credinții lui Dumnezeu. Pe urma acestei vieți creștinești vor răsări înaintare și bunăstare, mulțumire și pace; ceace este mai presus de toate.

Luați aminte la cuvintele apostolului Pavel către Efeseni. „Nimeni să nu vă înșele pe voi cu cuvinte deșarte, că pentru aceasta vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării¹⁸⁾. „Deci să nu vă faceți împreună părtași acestora.¹⁹⁾.

Căci, vai, mulți sunt astăzi de aceea, cari încearcă să înșele cu deșarte cuvinte bunăcredința credincioșilor, să-i smintească de pe cărarea credinții pă-

rinților lor, să le turbure pacea și liniștea sufletelor și a satelor, să ridice prin desbinare, pe frate împotriva fratelui său, să arunce focul zavistiei și a urii păgânești în sânul satelor pașnice creștinești.

Mulți sunt, cari la cea dintâiu nepotrivire între oameni, aleargă să ațâțe și mai mult patimile celor uitați de sine, pentruca să-i smintească în credință cu deșarte cuvinte și făgăduințe mincinoase.

Mulți sunt, cari cutrieră satele și îndeamnă oamenii să-și scoată la târg comoara scumpă a credinții și să-o facă marfă de vânzare pentru prețul ispititoarelor făgăduințe deșerte. I-î cheamă la răsvrătire împotriva lui Dumnezeu și a bisericii sale sfinte, îndemnându-i să se lapede de credința părinților lor. Voi, iubiți Fii, urmați cuvântul apostolului și nu vă faceți împreună părtași acelora, căei pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării. Feriți-Vă de ei, Feriți sufletele voastre de toți aceia cari încearcă, într'un chip sau altul, să Vă ispitească în credință. Feriți-Vă de toți aceia cari, într'un chip sau altul, încearcă să cumpere suflete cu momeli și făgăduințe. Credința nu este marfă de târg, credința nu este haină învechită și netrebnică pentru a o schimba și a o lăpăda. Credința este lumină dumnezească, ce a strălucit în sufletele noastre, este cel mai mare dar care l-am primit în dar dela Dumnezeu. Cu ea în suflet creștinesc au purtat greul zilelor părinții noștri, cu ea curată au închis ochii întru nădejdea învierii. Cea mai scumpă moștenire a scumpilor noștri este această credință. Să-o păstrăm neprihănită și pentru nici un preț din lume să nu lăsăm a fi atinsă prin cuvinte deșarte de cei ce s'au făcut vrăjmașii crucii lui Hristos, a căror sfârșit este pierirea.

Și când vedem cu durere uneltirile vrăjmașilor împotriva credinții sufletului nostru, să nu ne clătim, căci cel ce va răbda până în sfârșit acela se va mântui.

¹³⁾ V. 9, 10.

¹⁴⁾ V. 11.

¹⁵⁾ V. 8.

¹⁶⁾ V. 15.

¹⁷⁾ V. 16.

¹⁸⁾ VI. 6.

¹⁹⁾ VI, 7.

Cu încredere să ne întoarcem către Domnul și să rostim cuvintele Scripturii: „Scoală-Te Doamne, să se risipească vrăjmașii tăi și să fugă dela fața ta toți cei ce te ureșc pe tine²⁰⁾.) Iar pentru cei rătăciți să ne rugăm, să le dea Domnul sfatul cel bun al dragostei și al păcii.

Străbată viața noastră întreagă sufletul nou al Învierii Domnului, însuflețind lucrurile mâinilor noastre și toți pașii cărării noastre, pentruca atunci când cu toții fericiți cântăm din a-dâncul sufletului, „*Hristos a înviat*“ răspunsul ce-l dăm, că „*adevărat a*

înviat“ să fie o mărturisire dreaptă că Hristos cu adevărat a înviat, în sufletele noastre.

Hristos a înviat. Să ne închinăm sfintei Învierii Lui celei de a treia zi.

„Pace Fraților și dragoste cu credință, dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Hristos.

Darul cu toți cari iubesc pe Domnul nostru Isus Hristos întru nestricăciune. Amin²¹⁾.

Gherla, la Învieria Domnului 1927.

Episcop Iuliu.

Nr. 2002—1927.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Onorat Frățiile Voastre veți publica acest cuvânt al Nostru poporului drept-credincios, de pe Amvon, în ziua primă a Învierii Domnului în bisericile parohiale, iar a doua, și la trebuință și în a treia zi de Paști, în bisericile filiale.

Gherla, la 15 Aprilie 1927.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

²⁰⁾ Num. X. 35.

²¹⁾ Ef. VI. 23.

Prelat Papal.

Cu bucurie și deosebită mângâiere vestim Veneratului Cler eparhial, că Preafericitul Părinte, *Papa Piu XI.* a binevoit prea grațios a numi de *Prelat*

Papal domestic pe Reverendisimul **Vasile Pordea**, canonic-custode al Veneratului Capitul Catedral și vicar general episcopal substituit. Decretul de numire este de următorul cuprins:

PIVS PP. XI.

Dilecte Fili, salutem et apostolicam benedictionem. Ex amplissimo suffragio Episcopi Gherlensis novimus te jure meritoque accenseri posse in lectissimum numerum Ecclesiasticorum illorum virorum, quos sal terrae Divinus Magister compellavit. Et sane edocemur te, integerrimum sacerdotem, Cathedralis templi sollertem Canonicum, pium, doctum et provehendi christiani nominis studio praeclarum, in actiosa ac frugifera sacri muneris exercitatione tam Cleri quam populi amorem obsequiumque tibi conciliasse. Placet ergo Nobis Praesulis tui votis annuere ac non impar virtuti praemium tibi decernere, quo propensam erga te voluntatem quidem Nostram significemus. Quare his te Litteris, auctoritate Nostra, **Antistitem Urbanum id est Praelatam Nostrum domesticum** eligimus, facimus atque renuntiamus. Tibi proinde largimur ut violaceas vestes induere atque in Romana etiam Curia lineum amiculum manicatum, sive Rochetum, gestare licite possis ac valeas; itemque utaris, fruaris singulis quisbusque honoribus, privilegiis, praerogativis, indultis, quibus alii ecclesiastici viri hac dignitate aucti utuntur, fruuntur vel uti, frui possunt ac poterunt. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XVI. mensis Martii, anno MCMXXVII, Pontificatus Nostri sexto.

Dilecto Filio

Basilio Pordea

sacerdoti.

(L. S.)

ss. **P. Card. Gasparri**

a Secretis Status.

Acest decret în limba română este de următorul cuprins:

PIVS PP. XI.

Iubite Fiule, mântuire și binecuvântare apostolică. Am înțeles din distinsa propunere al Episcopului de Gherla, cumcă după drept și vrednicie poți fi pus în cel mai ales număr al acelor bărbați eclesiastici, pe cari dumnezeescul Magistru i-a numit sarea pământului și anume am înțeles, că tu ești cel mai integru preot, canonic înțelept al bisericii catedrale, piu, învățat și preclar în năzuința de a înainta numele creștin în deprinderea activă și fructoasă a oficiului sacru și că ți-ai câștigat iubirea și stima atât a clerului cât și a poporului. Ne place prin urmare a deferi dorinței Superiorului tău și a-ți hotări premiul, care nu e necorespunzător virtuții, prin care să-ți arătăm propesiunea Noastră față de tine. Drept aceea prin literile aceste cu autoritatea Noastră te-am ales, te facem și te declarăm de **Antistite Urban**, adeca de **Prelat do-**

mestic al Nostru. Prin urmare îți concedem, ca să poți îmbrăca vesminte vio-lacee și ca să poți purta și în Curia Romană cămașă de in cu mâneci, sau Rochet, asemenea ca să te poți folosi de toate onorurile, privilegiile, preroga-tivele, concesunile, de cari se folosesc, se pot folosi și se vor putea folosi alți bărbați eclesiastici, cari au aceasta demnitate. Nefiind piedică nimic, ce ar fi contrar.

Dat în Roma, la Sfântul Petru, sub inelul Pescarului în 16 a lunii Martie anul 1927, al Pontificatului Nostru al șasălea.

Iubitului fiu

Vasile Pordea

preot

(L. S.)

ss. **P. Card. Gasparri**

secretar de Stat

S'a publicat în ședința Conzistorului Episcopal ținută la 5 Apr. 1927.

No. 1927/1927.

NUMIRI.

Onoratul *Augustin Soran* preot nouhirotont este numit *administrator local* la parohia *Moșeni* (D. Țara Oașului).

Din șed. cons. 5 Aprilie 1927.

Nr. 1001.

Onoratul *Toma Bulea* preot nouhirotont este numit *administrator local* la parohia *Zagra* (Vicariatul Rodnei).

Din șed. cons. 5 Aprilie 1927.

Nr. 1111.

Onoratul *Vasile Șimon* preot nouhirotont este numit *administrator local* la parohia *Capnicul de sus* (D. Mănăsturului).

Din șed. cons. 5 Aprilie 1927.

Nr. 1000.

Ordin circular în cauza pregătirii și înaintării rațiunilor bisericesti.

Se lasă tuturor purtătorilor de oficii protopopești, ca să înainteze de urgență rațiunile bisericesti restante din protopopiate, iar pentru viitor în fiecare an rațiunile să se înainteze Exactoratului diecezan, cel mult până în 1 Iulie, corect pregătite, revizuite în mod conștientios de Mult Onorații Frați Protopopi și publicate în regulă și primite în adunarea credincioșilor, căci la din contră, de unde nu se vor înainta până la termenul mai sus citat, Exactoratul va esmite din sinul său un membru la fața locului, pe spe-

sele respectivilor restanțieri, ca să le pregătească și aducă în ordine.

Din șed. cons. 27 Martie 1927.

No. 1696.

Repășire din clerul tinăr.

Tinărul *Vasile Jobagiu* fost cleric pe cursul III. a repășit din seminar și a încetat de a mai face parte din clerul tinăr diecezan.

Din șed. cons. 19 Martie 1927.

No. 1576.

CONCURS

la parohii.

Parohia *Mălădia* (D. Ipului) se curentează cu termenul de *15 Mai a. c.* pe lângă susținerea anului de văduvie, care expiră la 25 Martie 1928.

Din șed. cons. 5 Aprilie 1927.

No. 2066.

Parohia *Țaga* (D. Sicului) se curentează cu termenul de *1 Mai a. c.*

Din șed. cons. 5 Aprilie 1927.

No. 2065.

Doritorii de a dobândi vre-unul din aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual: — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 1925/26; la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a funcționat, atestat oficios că pruncii totuși au fost catehizaji.
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugărilor înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autenticate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Episcop Dr. Iuliu Hosau.

Bucuria Învierii.

de Prof. Dr Titus Malaiu.

Prin întunecul nopții de suspin înăbușit, prin oftatul resemnării înălțătoare, prin regretele păcatosului împovărat de plumbul crimelor și proșternut în fața altarului Dumnezeirii cu ochii năpădiți de lacrimile arzătoare ale justificării creștinești, se întrezăresc zorii tot mai focoși de auroră veselă, prevestitoare de soare aprins, de zi mândră ziua Învierii... Ce întrupare poetică află această zi de veselie în rostul cărților sacre! „Aceasta este ziua care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ânsa“.

Calvarul chinurilor a trecut ca o undă de înfricoșată durere și crucea de pe vârful Golgotei se înalță par'că până la cer, își întinde brațele dela o margine la alta a globului terestru și cuprinde totul și vără turburare confuza în toate stafiile întunecului, pentru că pe moarte Hristos cu a sa moarte a călcat și celor din morminte viața le-a dăruit.

Unde pe sub soare se găsește un marș triumfal atât de glorios? Care concepție religioasă poate să înregistreze atâta efort de putere și viață, câtă posedă. Împăratul Păcii, Isus?

Învierea lui Hristos este un fapt istoric, care astăzi nu se mai discută, decât doar de dușmanii declarați ai creștinismului, ori de înconștienții falși prooroci aflători în robia acelor Dogma fundamentală a crezului creștin este solia Învierii. Fără de Înviere simțim suflul înghețului și al pustiului. Ce sterilă și jalnică mângâiere se află în gemetul scepticului ce se sugestionează și ametește cu dobitocescul „Să mâncăm și să bem, căci mâine vom muri, — gaudeamus igitur“.

Hristos a înviat din morți și noi vom învia. Este vorba clară a Domnului: „Nu vă mirați de aceasta! (Io. 5,28) Și câți stau gură-cască și se miră, cad în septicism lănced iar glasul le amuțește. Dela *Celsus* cu spiritele sale întepătoare până la *Strauss* și cei de azi din tabăra necredinței se aruncă dispreț sfintei Învieri și se consideră neresonabilă, imposibilă și deci ridicolă.

Apostolului *Pavel* îi eră bine cunoscută obiecțiunea și se întreabă „va zice cineva cum se vor scula morții și cu ce trup vor veni?“ — răspunzând în ton de revoltă și cu aluzie la procesul creșterii plantelor din sămânță putrezită sub glie: „Nebune, tu ce sameni, nu înviează, de nu va muri“. (1 Cor. 15, 35, 36) și așadar demonstrând că tocmai îndoiala în acest punct este curată nebulie.

Este o logică în a nu te îndoii de învierea noastră din moment ce învierea lui Hristos o admiți ca fapt istoric incontestabil.

Mama natură ne povestește de umbră și soare, întunec și lumină, apus și răsărit, toamnă și primăvară. În cruda iarnă ce ai așa de mare zor, ne îmbărbătează *Minuțiu Felix*, trebuie să așteptăm sosirea primăverei corpului, adică momentul învierii și a revederii fericite!... Ce accente de extatică fericire ne rezervă această credință creștină!!

Unitatea substanțială dintre materie și suflet în om cere imperios, ca acest suflet despărțit prin lovitură crudei morți să-și recâștige, la înviere, corpul tovarăș în lupta vieții.

Și cât de puțin se cunosc frumusețile de neîntrecut ale Învierii creștine! Toate fleacurile cănunde ale zăpăcitei plictiseli zilnice cu lanțul nesfârșit de meschinării și degradări în băltoaca materialismului putred constituie „idealuri“ cari ne înpăienjenesc privirile să nu vedem sclipirile de foc sacru ale divinei Învieri.

Toți vom învia. Cei căzuți în lupta vieții și răsturnați în mormânt ori asvârliți de soarta nemiloasă în direcția tuturor vân-turilor, toți se vor ridica spre înviere, resurrectio — reinviore — Astfel talmăcește *Tertulian* cuvântul re-surgere. •

Vom învia cu *acelaș corp*, care „stricacios“ fiind va îmbrăca incoruptibilitatea, și „muritor“ fiind va obține mortalitatea“ după vorba limpede a sf. *Pavel*.

Toți deopotrivă în *acelaș timp* vom învia, contrar doctrinei Chiliaștilor, cari afirmă o stăpânire prealabilă de 1000 ani alui Hristos cu cei drepti, și a căror părere e numită de *Geunadiu* „fabula somniatorum“, și contrar visurilor milenare ale pocăiților de azi.

O mică *deosebire* va fi totuși între cei înviați și în suflet și în corpuri, păstrându-și fiecare individualitatea, după caracterizarea Apostolului Neamurilor. „Alta e mărirea soarelui și alta mărirea lumii și alta mărirea stelelor, căci stea de stea se deosebește întru mărire; așa e și învierea morților“. (1 Cor. 15).

Bineînțeles vor dispărea *toate defectele* corporale și toți oamenii vor ieși în tresărire de înviere mândri, deplini ca frumusețe și sănătate. Este mult interesantă descrierea acestei minunate restaurări la sf. *Augustin*. Nimic vițios, nu va exista în corpuri; cei prea încărcăți cu grăsime, nu-și vor lua toată povoara trupului, iar celor slăbiți de boale ori bătrânețe totul li-se va repara prin puterea lui Hristos. Până și perii capu-

lui în toată abundența lor vor fi complecși. Toți deopotrivă vor apare în plină vigoare tinerească, corespunzător etății între 20—30 ani. Se va menține chiar și diversitatea sexelor ca aparținătoare perfecțiunii speciei umane. În opera clasică „De civitate Dei” citim: „Vor fi totuși organele feminine neacomodate uzului vechiu, ci potrivite decorului nou, pentru a nu se alimenta concupiscenta spectatorului, care va fi redusă la zero, de vremece aci se va lăuda înțelepciunea și blândeța lui Dumnezeu” (XXII. 17). Sf. Toma constată că în etapa Învierii vor înceta funcțiunile nutritive cu viața animalică de care se ține a mânca, a bea, a dormi.

Impasibilitatea va fi o altă calitate a corpului glorificat după rostul biblic: inviava „întru mărire” și „putere”. *Strălucirea* va fi partea corpului în stadiul învierii, precum declară Isus „Atunci dreptii vor străluci ca soarele întru împărăția Tatălui lor”. Tăria va însemna pentru corpuri o *agilitate*, adică o ușurință în mișcare, potrivit ordinilor sufletului.

Cu o tradiție de aproape 2000 de ani această credință a Învierii are darul să încălzească inimile milioanei nenumărate de oameni, cari află balzamal vindecător al ranelor sufletești în tainele sfinte ale creștinismului de viață dătător. Câtă pedanterie și naivitate ușoară până la frivolism nu se ascunde în oroarea, de miracole „horror miraculi” al necredincioșilor, cari ar fi în stare să răstignească și a doua oră pe Hristos! În vreme ce un *Renan* cere înzestrarea unui institut de experimentare a miracolelor în fața unor comisii de fiziologi; fizicieni, chimiști, istorici, pentru a se verifica cu acest chip și Învierea creștinătății: Isus cel înviat care „a umblat făcând bine și vindecând pe toți” își desfășoară cu o celestă suveranitate opera de apostolat soteriologic, cu deviza atât de ușoară și atât de sublimă: „Celce va crede și se va boteza mântui-se-va”.

Dacă, voi cinici dușmani ai Crucii și ai Învierii, cu mâni sacrilege și vorbe blasfeme vreți să atentați la bucuria noastră de Paști, spuneți-ne mai întâi ce ne dați în schimb! Pământul ni e prea puțin, noi vrem cerul, iar voi sunteți prea de lut, prea figuri reci, harfe sdrobite, mic de suflet mari de patimi, cari nici rostul propriu nu vi-l cunoașteți. Veniți cu noi toți vrednicii creștini și intonați în accente de armonioasă bucurie pascală: Hristos a înviat!

Problema durerii.

După „Cartea durerii” de episcopul v. Keppler.

Una dintre problemele existenței, omenesci care nu pot să-și găsească soluționare multumitoare decât numai în religia creștină, este și problema suferinței. Deslegările date de religiile anticității sufletului omenesc doritor de-a înțelege eterna taină a durerii sunt mituri ridicole. Nici chiar filosofia antică, greacă la al căreia isvor de înțelepciune limpede și senină de atâtea ori aleargă sufletul omenesc modern nu găsește nici o deslegare potrivită pentru chinuitoarea problemă. Totuși, cei mai nobili dintre filosofi greci, un Socrate, un Platon, un Aristotele ne dovedesc nizuințe de valoare pentru suportarea vrednică a durerilor. Deslegarea pentru a scăpa de subț povoara lor ei o văd în aceea că omul va învinge răul prin eroismul moralității, prin conștiința superiorității rațiunii omenesci peste patimile trupului, transformând astfel suferința în bine, prin aceea că se socoate ca peatra de probă a tăriei sufletului. Inșă oricât de bine și-ar fi închipuit ei omul ideal, care nu numai în forul extern, pentru lume, ci și în conștiința sa să învingă răul, întreaga anticitate clasică acest om nu l-a putut crea. Acest lucru i-a fost rezervat religiei mozaice prin credința în trimiteră Mesiei, și religiei creștinești.

Cauzele pentru cari idealul omului suferințelor n'a putut să fie creat de anticitate caracterizată prin stăpânirea absolută a rațiunii, sunt a se căuta în lipsa motivelor multumitoare pentru un atare eroism. Omul n'a putut niciodată să se mulțumească, mai ales în suportarea suferințelor, cu răsplată conștiinței, cum pretinde rațiunea omenescă lipsită de lumina credinței. Dacă ar fi așa, eroul care-și jertfește viața pentru un ideal, deci cel mai virtuos om, ar fi lipsit și chiar de aceasta răsplată, căci săvârșirea eroismului îi aduce stingerea conștiinței care ar putea întrucâtva să-l răsplătească. În acest fel, ceice susțin că nu există altă răsplată pentru faptele noastre decât ceea a conștiinței, și în consecvență neagă existența dincolo de hotarele acestei vieți a unui tribunal care răsplătește binele cu bine, răul cu rău, sunt dușmanii datoriei. Ceice cred că durerea și moartea care vine asupra noastră și care trebuie să le suportăm, sunt numai niște jocuri ale naturii oarbe, fără știrea și fără amestecul unei ființe atotdrepte, aceia sunt dușmanii entuziasmului, sunt contrarii ai luptei în interesul unui ideal, sunt contrarii jertfei de sine. Iară lumea care adoră jertfa și eroismul, dar propagă necredința, lucrează în contra ei însăși: toți aceștia sunt proroci și predicatori falși, lipsiți de sinceritatea senfimentelor lor. Eroul suferințelor

și al durerilor, viteazul care nu numai cu trupul ci și cu sufletul său învinge durerea și moartea, nu poate să fie decât numai cel- ce crede în răsplata Dumnezeiască. Eroul adevărat nu e produsul gândirii filosofice a anticității, nici nu este creațiunea sistemelor moderne, materialiste ori chiar spiritualiste; *el este creat după tipul Mântuitorului*. Eroul cel visat de marii filosofi ai anticității n'a putut să se nască decât numai în sinul unei credințe care învață că păcatul este cauza durerii și a morții, și admite că aceste sunt îngăduite de Dumnezeu pentru a putea câștiga prin ele merite neperitoare. Eroul adevărat este numai acela, care urmând pilda Celui Restignit pe Cruce, știe că suferința și durerea aparțin vieții, cari nu se pot înlătura, nu se pot negliga, nu se pot tăgădui, cari se impun; deci trebuie să le privim față în față ca prieteni, ca probe, ca pietre de încercare și mijloace de promovare a credinții, a tăriei și a virtuții noastre.

Dacă privim în felul acesta suferința, nu putem să cădem în noroiul pesimismului modern, care crede lumea o greșeală a întâmplării, sortită fatal să ne chinuie pe noi, niște creații asemenea ale întâmplării.

Credinciosul nu poate cădea în greșala omului încredințat numai în mâna minții sale, care nu se lasă călăuzit de învățăturile credinței și crede mai bună neexistența deși este absurd a vorbi despre bine în neexistență decât existența.

Călăuzit sufletul de o credință, scapă pe om din pacostea aceea mare în care este necredinciosul, care după afirmarea unuia dintre ei (Friedrich Strauss) așteaptă ca să fie strivit de roata marelui univers și apoi întrebuințat ca uleiul de uns osia. Acesta este chipul în care mintea omenească lipsită de lumina credinții vede rostul lumii și al existenței omenești. Concluzia la care conduce această doctrină este ori resemnarea fatală, ori sinuciderea. Dar învățătura religiei creștinești, este contrară acesteia. Morala creștinismului, care merge pe urma Celuice este „Calea, adevărul și viața” este cea mai hotărâtă condamnare atât a indiferentismului fatalist, cât și a desperării. Creștinul crede că omul nu este o creație a întâmplării oarbe, că omul nu este „o fabricație a naturii din care douăsprezece fac o duzină” cum susținea Schopenhauer. Noi oamenii în lume vrem să facem ceva ce, din punct de vedere moral, totdeauna va avea valoare, cel puțin atâta cât am turnat în lucrul nostru din sufletul nostru, cât am vărsat în fapta noastră din aurul conștiinței noastre și nu atâta cât rămâne în mintea oamenilor, a urmașilor, a posterității care-și uită eroii și de atâtea ori își bate joc de orfanii și de văduvele lor.

Dovedindu-se astfel, prin argumente scoase din natura intimă a vieții sufletești, imposibilitatea deslegării acestei probleme în afară de învățăturile creștinești, trebuie să vedem la lumina credinții noastre, că ce este suferința.

Sf. Apostol Pavel în epistola sa către Romani ne spune: „Printr'un om a intrat în lume păcatul și prin păcat moartea” (5, 12).

Așadar suferința și moartea sunt urmările păcatului. Sunt ceva ce nu a fost în planul original al Creațiunii, sunt rezultatul voinții libere a omului. Dumnezeu nu le-a creat, Dumnezeu însă le-a permis. Și acest rău, rezultatul voinții rebele a omului, în atotputernicia și mila sa l-a întrebuințat pentru scopurile sale. El, Dumnezeu nu vrea suferința ca scop, ci o permite ca mijloc pentru atingerea scopului său: spășirea și pedepsirea păcatului, mântuirea și răscumpărarea omului.

Existența răului în lume nu poate să arunce asupra lui Dumnezeu nici un ordin, nici o umbră, pentru că este urmarea păcatului, adică a faptelor isvorite din voința noastră liberă pedepsite de dreptatea dumnezeiască nesfârșit de mare.

Existența durerii și a suferinții în lume nu este nicidecât rezultatul lipsei de milă a lui Dumnezeu față de noi, ci e chiar apoteoza ei; este chiar dovada cea mai luminată despre dragostea înfinită de tată a lui Dumnezeu față de noi oamenii, căci însuși pe Fiul său l-a dat ca să se supună tuturor acestora, să soarbă însuși Fiul lui Dumnezeu făcut om din păharul cel mai plin și cel mai amar al suferințelor, pentru că apoi picăturile de amărăciune din viața noastră, prin meritele lui, ale Mântuitorului nostru să le facem mijloace și izvoare de fericire veșnică pentru noi.

Durerea și moartea nu sunt șterse de pe pământ prin venirea Mântuitorului. Nu, din contra, au primit în viața creștinului loc de frunte. Precum în viața lui Hristos au fost o parte esențială a operei mântuirii neamului omenesc, așa este și în viața noastră o parte esențială a creații vredniciei noastre pentru viața cea de veci.

Suferind ca Isus și cu Isus, imitând în viața noastră proprie suferințele și moartea lui Isus, se arată poporul lui Dumnezeu, după cum zice Sf. Pavel (Cor. II, 4, 8): „Intru toate pătimim năcaz, și nu ne pare rău; lipsiți suntem însă nu desnădăjduim de tot, prigoniți însă nu suntem părăsiți; zdrobiți însă nu pierim, în toată vremea purtăm o-morirea Domnului Isus în trup ca și viața lui Isus să se arate în trupul nostru”.

A trăi așadar înseamnă a suferi, a lupta. Și de ce este mai mare durerea vieții noastre, de aceea este mai mare eroismul nostru suportându-o. De ce suntem mai lași, de aceea ne îngrozim mai mult de durere. E-

roismul omenesc se poate măsura cu viața lui Hristos care n'a fost decât "o cruce și martiriu" (T. Kempis).

Așa se prezintă în noianul părerilor contrazicătoare despre durere, suferință și moarte, învățătura credinții noastre ca un rezultat al păcatului stramoșesc și al păcatelor noastre personale, deci a voinții omenesti libere. Ele se pot învinge numai prin voința liberă, suportându-le cu conștiința păcătoșeniei și a necesității spășirei lor, urmând calea Crucii Domnului Hristos.

Legătura dintre păcat și suferință este un adevăr neclintit, oricât ar protesta lumea împotriva ei, care ar vrea să vadă despărțite aceste două noțiuni. Aceasta ni-o dovedește limpede de atâtea ori experiența, întotdeauna ni o arată rațiunea, și mai presus de toate învățătura și exemplul etern al Mântuitorului Nostru sus Hristos.

V. Papp prof. de șc. norm.

DIVERSE.

ȘTIRE. Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecezan a plecat Sâmbătă în 9 l. c. la București, pentru a participa la desbaterile Senatului și pentru aranjarea altor lucruri curente de ale Eparhiei. În zilele acestea Prea Sfințitul se va reîntoarce iar la Reședință.

Exerciții spirituale la Gherla. Clarisimul Dr. Gregoriu Strîmbu ține în zilele de 7—10 Apr. cor. obicinuitele, exerciții spirituale pentru *elevule* (ca 100) *școlii normale diecezane de fete* din loc. Cinci meditații se rostesc în atmosfera de adâncă pietate și riguros silențiu, ce caracterizează auditorul. Rezultatul, adâncă mângâiere sufletească.

Auditorul e constituit de toate *elevule școlii normale*, de persoane dinafară, ca d.-rele L. Pușcaș, V. Beran, A. Pașca, L. Moldovan, A. Marica. Dintre profesoare se remarcă prezența Dnelor Strîmbu și M. Pop iar ca superioară asistă și Dna Eug. Sigarteu.

Pentru *elevii școlii normale diecezane de băieți* exercițiile le ține Clarisimul Dr. Alexandru Ciplea prof. la Academia de Teologie, după același metod de 3 zile, cu prilejul sărătoarei Bunavestire. Reputatul profesor specializat în arta catihetică prin îndelungata sa practică pe acest teren, înțelege îndemânatic calea de a deschide luminei evangheliului creștin inimile plâpânde ale viitorilor dascăli, apostolii culturii la sate. E bine, ca viitorii învățători să constituie generația de suflete alese și adânc religioase, ca să premeargă cu exemplul de caracter ferm, în fața plugarilor noștri săteni. Aci este extrema importanță a școlii confesionale, neînțeleasă de guvernanți. (Time)

Exercițiile spirituale la liceul de fete din Dej pe cât suntem informați s'au încredințat priceputei conduceri a Cl. d. Dr.

Titus Mălai prof. de Teologie. Așteptăm raportul pentru a reveni. (vb).

Misiuni sfinte la Sânmărtin. Districtul protopopesc al Sicului în zilele de 8, 9 și 10 Aprilie cor. a avut o adevărată serbare misionară, animată de dragostea frățească a celor 14 preoți din districtul priceput condus de Revs. Aux. Mureșian protopop. S'a ținut adunarea tractuală la Sânmărtin parohia On. Ioan Rusu, preotul brav slujitor al altarului, care cu acest prilej a împlinit 50 ani de preoție. Nu a lipsit dela colegiala serbare nici un preot din cei 14 ai districtului și felicitărilor prezentate jubilantului ne alăturăm cu plăcere și noi. Fratele în Hrs. jubilant într'o cuvântare a răspuns celor cari l-au sărbătorit, aducând ca preot exemplar al obedienței, frumoase elogii la adresa PSS. Episcopului nostru.

Între deciziunile adunării tractuale ne-a impresionat mai mult una, care inițiază înființarea unui fond cu destinația de o ajutoara vădulele și orfanii de preot din d. Sic. Fondul se va crea prin contribuțiile tuturor preoților tractuali. Ce serioasă pildă de disciplină colegială!

Pentru popor Vineri (8 Apr.) d. a. și Sâmbătă (9 Apr.) la liturghie a ținut cuvântări despre sf. Mărturisire On. Dăn. Oltean preot în Măhal. Duminecă (10 Apr.) la sf. liturghie a vorbit despre răutatea păcatului Cl. d. Dr. Gheorghe Bob prof. la Academia Teologică, delegat din centru. Numărul credincioșilor cuminecați Sâmbătă și Duminică se cifrează la ca 150.

Delegatul din centru, Cl. d. profesor Dr. Bob și-a exprimat aderența la înființarea Fondului viduo-orfanal Sican și și-a luat angajamentul de a contribui și D-sa cu sumele obligatoare pentru preoții tractuali. Lucru desigur apreciabil. (Time)

Jurământul recruților. La 29 Martie cor. s'a luat jurământul recruților aparținători garnizoanei Gherla. În fața flamurei zdrențuite de gloanțe depun jurământul ca 400 recruți, dintre cari 60% uniți. Pentru întreaga asistență predică despre sfințenia jurământului o ține Cl. d. Dr. Gh. Bob prof. de Teol. și confesor de garnizoană.

Imnul regal e întonat de celebra fanfară militară din Bistrița, care a continuat să concerteze și pentru oraș ziua întreagă și seara.

Un moment impresionant constituie împrejurarea că din acest prilej al depunerii jurământului își ia adio dela autorități și distinsul comandant al garnizoanei Col. Petroianu, destinat prin ordin altei garnizoanei. Pen'ru PSS. Episcopul cu acest cuvânt de adio simpaticul ofițer are speciale accente elogioase (Time)

Pentru partea neoficială răspunde: Dr. Virgil Bălibanu